

KFAR RAFAEL

כפר רפאל

סתיו
2017

קוראים יקרים!

בשער: נסיון למצוא איזון על הסוס, ראו הצלחה בעמוד 5.

הכפר שלנו שוקק חיים. בדרך לשיר בוקר, לפעילות הערב או בטיולי השבת אנחנו פוגשים חתולים, כלבים, זיקיות, קרפדות, קיפודים, פרפרים ומינים שונים של ציפורים. ואת קוקו הטווס, כמובן. במטעים ובמדבר אפשר לפעמים לראות גם נמיות ושועלים, לטאות ודרבניים. חיות מעוררות בנו התפעמות מהחכמה שלהן ומהיכולות המיוחדות שאין לנו: היכולת לעוף, לשחות או לטפס, לחיות בתנאים קיצוניים ובתיאום מושלם עם הסביבה. אנחנו משתאים נוכח עבודת הצוות והחריצות של הדבורים, ומוקסמים מהזחל שהופך לפרפר.

המפגש עם עולם החי מעלה בנו גם רגשות רבים: "איזה חתול חמוד" או להבדיל "אימא'לה ג'וק". החיות מייצגות בעבורנו איכויות לא מודעות בנפש: האומץ של האריה, הראייה החדה של העיט, הפוריות של הפרה, ערמומיות השועל. המפגש עם החיות מרחיב את טווח

החוויה וטווח הביטוי שלנו, ומאפשר לנו לעבור תהליכי התבגרות והתגברות דרך המפגש אִתן. הטיפול בחיות מזכיר לנו את הקשר והאחריות שלנו לטבע. בהאכלה של החתול, בניקיון הכלוב של התוכים או בהברשה של הסוס אנחנו בעמדת נתינה ומסירות. לפעמים אנחנו מרגישים שבמובן מסוים אנחנו האחים הגדולים שלהן.

המפגש עם החיות מגלה לנו את הדמיון שלנו אליהן, אך גם את השוני המהותי שלנו. כך מתעוררת בנו השאלה העתיקה: המותר האדם מן הבהמה? או, במילים אחרות, מה יש לאדם שאין לחיה? מה הייחוד האנושי, ואיך נוכל לחזק אותו? והאם המפגש עם החיות יכול לעזור לנו להיות בני אדם במובן עמוק יותר?

בעלון השנה נספר לכם על הרכיבה הטיפולית, על הטיפול באמצעות כלבים, על פינת החי ועל עוד מפגשים מלאי חיים וחיות. בנוסף נעדכן אתכם לגבי הבית המשופץ, השכונה החדשה שהחלה להיבנות בסמוך לכפר, ועוד.

קריאה נעימה!
מכל חברי הכפר

www.krafael.co.il

zvimadar@krafael.co.il

טל: 08-6462300

פקס: 08-6418102

כפר רפאל ת.ד. 425 באר שבע 8410301

קוקו - טווס הכפר

קוקו הגיע לכפר מקיבוץ חצור לפני 8 שנים וברוב חשיבות סרב להשתכן בפינת החי והעדיף להסתובב חופשי בכפר. לקח לנו זמן להתרגל לקריאות הרמות שלו (ובניגוד לחוק העזר המקומי, אפילו בין שתיים לארבע!) אך עם הזמן הוא הפך לבן בית וקשה היום לדמיין את הכפר בלעדיו. מקוקו למדנו שגם לטווסים יש שלכת: כל שנה באוגוסט קוקו משיל את נוצות הזנב המפואר שלו ומשאיר בכל הכפר נוצות יפהפיות כמתנה. במשך הסתיו והחורף הוא עמל על גידול וטיפוח של זנב חדש, שמוכן באביב. בחורף קוקו שקט, אבל כשהזנב מוכן באביב, קוקו מתחיל שוב לקרוא בקול "תראו את הזנב שלי". מדי אביב גם מופיעות טווסות מהגן הזואולוגי לחזר אחריו, ובשנתיים האחרונות זכינו אפילו לראות ביצים ואפרוחים. במשך כל השנה, עם זנב ארוך או קצר, קוקו נעצר מול דלתות זכוכית להתבונן בעצמו, לסרק את נוצותיו ולהתגנדר, ממש כמו טווס!

פינת החי

אי שם מאחורי הנגרייה של הכפר נמצאת פינת חמד - פינת החי. בין אורנים ודשא מתגוררים ידידנו בעלי החיים ותמיד נחמד ומעניין לבוא לבקר אותם, להתבונן, להקשיב ולראות מה נולד ומה חדש. בין דיירי פינת החי אפשר למצוא תרנגולות מטילות ותרנגולים קולניים, ארנבות בכמה צבעים ותסרוקות, שרקנים, כמה מיני תוכים, קוקטיילים, פינקים,

ציפורי אהבה, קנרים ויוני דואר.

את הפינה שהוקמה בשנת 2006 מתחזק צוות הנוי המסור שלנו: ארז, דורית, יוסף, אופק, עילם והילה. הם מטפלים בחיות יום-יום, ודואגים להאכיל ולהשקות אותן, ולנקות את כל הכלובים. ארז מעמיס את המריצות עם הלכלוך שנאסף, ודורית מטפלת בקעריות האוכל והמים. כולנו אוהבים מאוד להיות ולעבוד עם החיות.

בנוסף למזון היבש זוכות החיות גם במזון טרי: ספיר ועינב מגיעות כל יום עם שאריות מהמטבח המשפחתי. ספיר גם משוחחת עם השרקנים והארנבות לפני שהיא מניחה להם את האוכל ואחר כך מעדכנת אותנו בשלומם.

הסבא של פינת החי הוא איציק הנגר חובב החיות שעוזר לנו לטפל בפינת החי באהבה אמיתית ודואג לשלומן של כל החיות. איציק גם בונה בתים לציפורים, בתי המלטה לארנבים ולשרקנים, ומשפץ ומתקן את כל הדורש תיקון. איציק בנה בנגרייה מדגרה לביצי התרנגולות ומקצתנו זכינו אף לחזות בבקיעה של האפרוחים!

התרגשות מיוחדת נרשמת כשהילדים והחברים באים לראות את הארנבות והשרקנים שזה עתה יצאו לאוויר העולם. אנחנו אסירי תודה על האפשרות לחזות בגורים הקטנטנים ובתהליך גדילתם.

כמעט בכל שבת אפשר לראות את פינת החי שוקקת חיים: חברים וצוות של שניים או שלושה בתים, על מחצלות וספסל בצל האורן, עם גיטרות ושירים, ילדים מתרוצצים וארנבים מכרסמים דשא רענן. פינת החי גם משמחת את ילדי הגנים האנתרופוסופיים מבאר שבע שבאים לימי טבע בכפר פעם בשבוע.

מדהים לראות את הקשר הנהדר שיש לחברים עם החיות למיניהן, את הרוך שעולה במפגש עם החיות, את הרצון לדאוג להן ולטפל בהן, את הסקרנות והפליאה.

ארנון דור

על הסוס: רכיבה טיפולית

טיפוליות בארץ. לפני שנתיים עברה האורווה בכפר שיפוף והרחבה וכעת יש לסוסים גדרה גדולה ומקום להתהלך ולהוציא מרץ. ההרחבה בוצעה מתוך התפיסה שבעבודה מהסוג הזה הסוסים צריכים מרחב מחיה גדול המאפשר להם להיות בתנועה וכך הם מגיעים לעבודה הטיפולית יותר שמחים, מרוכזים ושקטים.

במסגרת הרכיבה הטיפולית (בכפוף לאישור רפואי) החברים יוצאים למסע ובו הם מתמודדים ומפתחים יכולות חדשות. הם לומדים לתקשר עם הסוס ולנוע יחד אתו, להוביל ולהקשיב תוך כדי סיפוק והנאה.

אז מה זה בעצם רכיבה טיפולית? הרכיבה ככלי טיפולי יושמה כבר לפני מאות רבות של שנים. יש אפילו תיעוד של טיפול ברכיבה בתקופה היוונית; היפוקרטס מתייחס בכתביו לרכיבה ככלי טיפולי. משנות החמישים של המאה הקודמת נמצא התחום בצמיחה בעולם, ובשנים האחרונות הרכיבה הטיפולית תפסה תאוצה גם בארץ ככלי טיפולי ומנוף לשינוי. בלטינית

השעה שמונה וחצי בערב יום שישי, קבלת שבת זה עתה הסתיימה. אלון ניגש אליי ושואל: הסוסים כבר אכלו? הם לא רעבים? כך, בכל יום שישי - חורף, קיץ, סתיו או אביב, במין טקס שמביע את הדאגה למי שתלוי בנו. האורווה הטיפולית תחגוג השנה עשר שנים להקמתה, והיא כבר חלק בלתי נפרד מהכפר. האורווה מאפשרת לכל תושבי הכפר לחוות ולפתח את הקשר עם הסוסים, בהתבוננות, בטיפול וברכיבה.

באורווה מתגוררים כיום שני סוסים: אילת, הסוסה הוותיקה מה"גרעין המייסד", סוסה גדולה וחזקה שמוצאה בשבט האפלוסה האינדיאני. היא נושאת על גבה את החברים ומוכרת גם בחיבתה היתרה לשאריות תפוחים וגזר. שותפה וחברה הטוב והמסור הוא סמוקי, שהצטרף אליה בשנים האחרונות. סמוקי הוא סוס שחור ויפה, שבעברו הוכשר כסוס משטרה, ולאחר שסיים את השירות עבד בחוות

התנועה שמועברת מהסוס לרוכב נקלטת בגוף כגורם מאזן, מפעילה את הגוף בהיבטים מגוונים ומחזקת אותו. בהקשר הזה אפשר לומר שהסוס הוא התרפיסט והתרפיה מטפלת בנרמול טונוס השרירים, שיפור טווחי תנועה וקואורדינציה, ואפילו שיפור הנשימה ותהליכי העיכול.

התנועה שמועברת מהסוס לרוכב נקלטת בגוף כגורם מאזן, מפעילה את הגוף בהיבטים מגוונים ומחזקת אותו. בהקשר הזה אפשר לומר שהסוס הוא התרפיסט והתרפיה מטפלת בנרמול טונוס השרירים, שיפור טווחי תנועה וקואורדינציה, ואפילו שיפור הנשימה ותהליכי העיכול.

התנועה שמועברת מהסוס לרוכב נקלטת בגוף כגורם מאזן, מפעילה את הגוף בהיבטים מגוונים ומחזקת אותו. בהקשר הזה אפשר לומר שהסוס הוא התרפיסט והתרפיה מטפלת בנרמול טונוס השרירים, שיפור טווחי תנועה וקואורדינציה, ואפילו שיפור הנשימה ותהליכי העיכול.

להתגברות על הפחד מן מהסוס, מהגודל והעצמה שלו יש ערך טיפולי אפילו בלי קשר לרכיבה עצמה. מספר חברים עברו תהליך מעניין של התגברות על הפחד: מתהליך הדרגתי של התקרבות לסוס, נגיעה, ליטוף ועד לנכונות לעלות על הסוס ואפילו לרכוב לבד. מעניין שכמעט תמיד הרצון להתגבר על הפחד מגיע מהחברים עצמם. זוהי זכות גדולה מאוד להיות שותף לתהליך כזה שמתחיל מהבחירה של החבר לעבור דרך הקושי, ודורש זמן, התמדה וסבלנות, עד הרגע שקשה לתאר אותו שבו חוים החברים הצלחה.

אפשר לומר שהרכיבה נותנת דחיפה למוטיבציה ויוצרת שינוי קטן בנקודת המשען שנושאת את המנוף לשינוי. המפגש עם הסוסים נוגע בדרך מיוחדת בכל אחד מהחברים שמשתתף ברכיבה הטיפולית, וזה מה שפל כך מרגש אותי בעבודה עם הסוסים בכפר.

איתי קורנפלד

נקרא התחום היפותרפיה והוא מבוסס על מספר עקרונות: הסוס והתנועה שלו מהווים כלי בפיזיותרפיה. כשהרוכב יושב על גב הסוס הוא חוֹנֵה את התנועה התלת ממדית של הסוס. האגן והגב התחתון של הרוכב סופגים את התנועה הריתמית והמאוזנת, והשפעתה נקלטת גם במערכת העצבים. התנועה שמועברת מהסוס לרוכב נקלטת בגוף כגורם מאזן, מפעילה את הגוף בהיבטים מגוונים ומחזקת אותו. בהקשר הזה אפשר לומר שהסוס הוא התרפיסט והתרפיה מטפלת בנרמול טונוס השרירים, שיפור טווחי תנועה וקואורדינציה, ואפילו שיפור הנשימה ותהליכי העיכול.

שיווי משקל הנו היבט מרכזי ברכיבה. האתגר של הרוכב הוא לשמור על שיווי המשקל (אחרת הוא לא נשאר על גב הסוס...), וזו משימה הדורשת מודעות, זקיפות וערנות. כשאין שיווי משקל אנחנו מקבלים משוב מדי, ולכן הרוכב מחפש את האמצע המאוזן גם במישור הפיזי וגם במובן נפשי. שיווי המשקל קשור לתחושת הנוכחות בגוף ובעולם, לחוויית "אני כאן".

לתקשורת עם הסוס תפקיד חשוב ברכיבה הטיפולית. זאת תקשורת דו-כיוונית ללא מילים מפני שהסוס נותן משוב ברור מאוד לשפת הגוף של הרוכב. הסוס מבקש מהרוכב שפת גוף מפורשת וערנות, ודורש מהרוכב החלטיות, שאלמלא כן הוא עושה ככל העולה על רוחו. האתגר כאן הוא הניסיון לנוע ביחד עם הסוס, ללמוד לכוון אותו, לאחוז במושכות באופן שמבחר לסוס "מי הבוס". החברים שמתקשים לעתים להיות אסרטיביים לומדים להוביל, לעמוד על שלהם ולהיות בעמדת שליטה. יש כאן מסע קשה ומעניין לעבר הגברת ההערכה העצמית.

הרכיבה על הסוס מחברת את האדם לכוחות הטבע. העצמה האדירה של הסוס, שבטבע היא פראית ומשולחת רסן, נרתמת כאן לשירות האדם הזקוף והמאוזן. אין ברכיבה הדחקה של העצמה הטבעית או בריחה ממנה, וגם לא כניעה לה; יש בה מפגש אמתי בין האדם לטבע, בין כוחות הטבע לתודעת האדם המכוֹונָת.

ידידו הטוב ביותר של האדם: טיפול בעזרת כלבים

אותנו ללא תנאי. כלבים מאפשרים לנו לחוות תקשורת לא מילולית בסביבה מקבלת ואוהבת. הם רגישים לקול, לתנועה ולמגע, ומעניקים משוב מדי. כל אלה יחד מאפשרים להתמודד עם קשיים באופן חווייתי ומיוחד. האפשרות להשליך על הכלבים רגשות שלעתים קשה לקבלם מאפשרת העלאה של הרגשות לתודעה ועבודה עליהם בעזרת המטפל. במפגשים עם החברים, הכלבים מסייעים בהסרת מחסומים. המפגשים תורמים לחיזוק הדימוי העצמי ועוזרים בהתמודדות עם קשיים ופחדים. הכלב מאפשר למידה ואימון ביצירת קשרים חיוביים ובתהליכי קבלה ונתינה.

מתחילת השנה אני מגיעה בכל יום שלישי בבוקר לכפר, יחד עם הכלבים שלי, מיכלי ונדב, למפגשים טיפוליים עם החברים. הוכשרתי להיות מאלפת כלבים ומטפלת בעזרת כלבים בקמפוס ברושים שבאוניברסיטת תל אביב. כיום אני מסיימת תואר בחינוך ופסיכולוגיה, לומדת להיות מטפלת בשיטת ABA "בית ליאור" ועובדת מטעם "איכר" – אילוף כלבים ותרפיה".

מה זה טיפול באמצעות כלבים ?
לכלבים יכולת תגובה ספונטנית, המעוררת אֶמון, אמפתיה והזדהות. הכלבים לא שיפוטיים ומקבלים

מה ההבדל בין כלב כחיית מחמד לטיפול באמצעות כלבים?

לכלבים כחיות מחמד ערך טיפולי משלהם, ומחקרים מראים שאנשים שמגדלים חיות מחמד נהנים מבריאות טובה יותר: חיות מחמד מסייעות בהורדת לחץ דם,

חיזוק מערכת החיסון, שמירה על משקל, הפחתה של חרדות מתח ודיכאון, ואפילו שיפור קשרים חברתיים.

אבל לטיפול בכלבים ממד נוסף לכל היתרונות של הכלב כחיית מחמד. הטיפול באמצעות כלבים מבוסס על המשולש הטיפולי של מטופל-כלב-מטפל, והוא מוגדר בזמן ומקום, ומכוון למטרה מסוימת. התהליך הטיפולי מונחה על ידי מטפל מיומן, ולא פחות חשוב, בהשתתפות הכלב המתאים שאולף לשם כך. בין המטופל לכלב יוצר המטפל מרחב

אקטיבי של משחק, ניסוי, השתקפות והקשבה - כר נרחב לצמיחה והתגברות על קשיים.

במפגש שלי עם החברים והכלבים אני מגלה יחד אתם בכל פעם מחדש כמה נפלא הקשר בין האדם לכלב, ואספר על כך מעט, בדוגמאות מתוך תהליכי הטיפול:

אחת מהחברות אוהבת במיוחד את הכלבה מיכלי. מיכלי קטנה ומתוקה, וצריכה המון תשומת לב, טיפול, דאגה ואהבה. בהתחלה התקשתה החברה בטיול

עם הכלבים בכפר, ולא פעם היא עמדה במקום כי הכלבים הם שהחליטו לאן נפנה בטיול. עם התקדמות המפגשים, החברה הצליחה להיות יותר אסרטיבית ולהחזיק בהחזקה ברצועה, והיום החברה היא שמחליטה

לאן ללכת עם הכלבים בעזרת כיוון הרצועה (שמצריך שימוש במעט כוח בידים). החברה גם למדה ללכת עם הכלבים בדרך המתאימה, לא חזק ולא חלש מדי,

ולסרק אותם כפי שהם אוהבים. ניתן לראות שתוך כדי הקשר החיובי שנבנה ביניהן, הצליחה החברה גם לפתח רגישות לצרכים של הכלבה, וגם לעמוד על שלה.

חבר אחד העדיף לעבוד עם הכלב הרגוע יותר, נדבי, וסירב ללכת עם מיכלי הקופצנית יותר. עם הזמן החבר

למד להיות יותר אסרטיבי, הצליח להתגבר ולמד לתת הוראות גם למיכלי. במפגש האחרון החבר אפילו הצליח לעבוד עם הכלב החדש גלעד, והתרגש מאוד לראות שהפקודות שלמד - עובדות גם על כלב אחר

וגדול יותר!

במפגשים שלי עם חברה צעירה יחסית קרה תהליך ממש מדהים. בהתחלה היא הראתה הרבה כעס על

הכלבים, וניסתה לגעת בהם בדרכים שלא נעימות להם. העבודה אתה הייתה סביב יצירת הקשר עם הכלבים, ופיתוח הרגישות, האמפתיה ויכולת ההסתכלות על "מה טוב להם". ככל שהתהליך התקדם החברה הצליחה לצלול לתוך עולמם של הכלבים וכך פחת הכעס שלה

וגברה השמחה. היום היא מצפה מאוד למפגשים, וכשאנחנו נפגשות היא נהנית ללכת את הכלבים, לתת להם אוכל ולעבוד אתם. היא הכי אוהבת לעשות עם הכלבים "טריקים" כמו סיבוב, גלגול, הליכה במנהרה וקפיצה בחישוק. היא עובדת עם הכלבים בצורה נפלאה ואוהבת ללמוד עליהם דברים חדשים. היא מצליחה ללכת, לסרק, לטפל בהם ולשחק עמם בדרכים מתאימות ומהנות לשני הצדדים.

המפגשים עם החברים שאני עובדת אתם, ועם אנשי הכפר ככלל, מלמדים אותי בכל יום שלישי על חמלה, אכפתיות ואהבה ללא תנאי, במקום

נפלא ומלא רגישות לכל פרט וכמובן לכלבים הנפלאים. אני גאה ומאושרת לקחת חלק בעבודה בכפר!

ניפגש בשלישי,

עופרי לייבל

עופרי לייבל

עופרי לייבל

סילביה ובריג'יט

לפני 3 שנים ביקשה סילביה חתולה.
רעיון טוב, אך איפה מוצאים חתולה
טובה ונעימה?

יש מישהי שמחכה לך. הפלא ופלא, החתולה זינקה פנימה וכל הנסיעה התכרבלה על טנא. זה מיוחד מאוד בעבור חתולים להסכים להיכנס אל מכונית ולנסוע בשקט נסיעה של שעה וחצי. ידענו שהיא חתולה מיוחדת ואחרי שקיבלה חיסונים והכנה מתאימה היא הצטרפה לביתנו. החתולה קיבלה את השם בריז'יט כי יש בה משום ההליכות של גברת מגונדרת. היא שקטה, אוהבת להתחכך ברגליים, ומדברת לסילביה עם העיניים. מאז היא חברתה הטובה של סילביה. לבנת, שותפתה של סילביה לחדר, דואגת לה למים ולאוכל.

בקיץ האחרון בריז'יט מעדיפה לבלות מחוץ לחדרה של סילביה ולרבוץ בשמש. הלכנו יחד לחנות חיות וסילביה בחרה חטיף מיוחד לחתולים. אותו היא מעניקה לה כאשר היא מגיעה לחדר ומתנהגת יפה. זה מאוד חשוב לסילביה לשמור על ההתנהגות הטובה והחברות עם בריז'יט.

סילביה סיפרה לנו קצת על החיים עם בריז'יט:

מה את אוהבת אצל בריז'יט?

סילביה: אני אוהבת שהיא אתי בחדר. אם היא עוברת ללבנת אני קוראת לה. אני אוהבת את הגרגורים שלה.

מה את לא אוהבת אצל בריז'יט?

סילביה: בריז'יט שובבה. פעם היא קפצה על השולחן ושררה לי עציץ עם פרחים.

בריז'יט אצלך כבר שנתיים וחצי שנים. איך היא התנהגה בהתחלה?

סילביה: בריז'יט היתה מייללת מוקדם בבוקר. לא ידעתי שאפשר להוציא אותה החוצה.

איך את מלמדת אותה להתנהג כראוי?

סילביה: אני אומרת לה ומראה עם האצבע "אסור לשרוט את סילביה". היא מקשיבה לי. צריך ללמד אותה לפתוח לבד את דלת החדר.

מה את מאחלת לך ולבריז'יט?

סילביה: עציץ חדש ושלא תשבור דברים.

בעלי חיים בתרפיה בציור

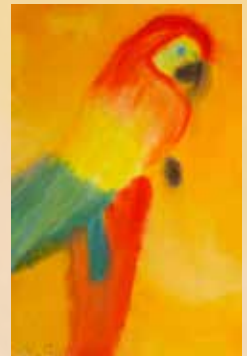
מטרתה של התרפיה בציור, כמו של כל התרפיות האמנותיות, היא ללוות ולתמוך בדרכם האישית והאינדיווידואלית של מטופלים אל התפתחותם. בציור מתרגלים מיומנויות חדשות, הרחבת גבולות וגילוי הקשרים חדשים דרך ההתמודדות היצירתית עם הצבעים, הצורות והחומרים. אך לא פחות חשובים הם ההזדהות והעניין בנושא הנבחר. כך בעלי החיים הם נושא פופולרי מאוד אצל החברים שלנו.

בעולם החי גופם של בעלי החיים בנוי על פי תפקידם וסביבתם בטבע. לדוגמה: לעכבר גוף יחסית קטן וגמיש ותכונתו המרכזית היא להיות זריז. לעומת זאת לאריה גוף שרירי ומוצק ותכונתו המרכזית היא להיות חזק, כך שכל בעל חיים מייצג איזושהי תכונת נפש שקיימת גם בנו וכך קל לנו (או לפעמים גם להפך: קשה לנו!) להזדהות איתם. אין זה מפתיע אפוא שהחברים בוחרים לעתים קרובות בבעלי חיים כמוטיבי לציורם. ישנן אפשרויות שונות לגשת אל הנושא: לפעמים הוא נבחר במועד כפרויקט לאורך זמן. מנסים קודם כול לגלות את התנועות הפנימיות של אותו בעל חיים דרך "ציור דינמי" (כלומר לחפש את שלושת כיווני החלל בקו מתמשך אחד) ובשיעור הבא לצייר את אותה התמונה בצבעי מים. שיטה זו דורשת בהתחלה המון יכולת התבוננות וריכוז, אך היא מרתקת ומפתיעה כל פעם מחדש כאשר מתוך התהליך נוצרת פתאום דמות תלת ממדית מקווים פשוטים. הדמות הזאת ממשיכה לחיות באופן פנימי עד לשיעור הבא ומופיעה ביתר קלות על דף בצבעי המים.

לפעמים הרעיון לצייר בעלי חיים מגיע באופן ספונטני (אם למשל טווס הכפר "קוקו" בדיוק חצה את דרכנו לשיעור), או שהרעיון פשוט מגיע בעת העבודה בציור. כאן נדרשת היכולת להעלות תמונות מתוך הזיכרון והדמיון. שאלות כמו: "מה מאפיין את הטווס? איך נראה הזנב היפה שלו? איזה מקור יש לו?" ועוד... כדי להיזכר בדיוק מה ראינו.

לעתים קרובות נבחרות התמונות מתוך אוסף הגלויות האמנותיות שברשותנו. העתקת תמונות קיימות מאמנת את יכולת ההתבוננות המדויקת, את הריכוז ואת היכולת להתמצא במרחב הדף (פרופורציות וכיוונים) וכן מאפשרת למידה של קומפוזיציה ובחירת צבעים לפי אמנים אחרים. מבחינה נפשית ההעתקה יכולה לשחרר אותנו מדפוסים מקובעים ולהוציא אותנו ממערבולות רגשיות מפני שנדרשת התבוננות אובייקטיבית על הדברים.

מדהים לראות שדווקא החברים המתקשים או שאינם מסוגלים לבטא את עצמם בצורה ורבלית בוחרים בעקביות בתמונות של בעלי חיים. נדמה כי אלה יכולים אולי להביע חוויות פנימיות שלא ניתן לבטא בצורה אחרת.

קוקיה מצוייצת

אחרי ששרנו באביב את שיר הקוקייה, בקע גוזל של קוקייה מצוייצת בקן עורבים על עץ אשל מעל לאורווה. העורבים מטפלים בו במסירות והוא גדל בשמחה לצד אחיו העורבים. מחקרים הראו שבאופן מפתיע גידול גוזלי קוקייה מעלה את סיכויי השרידות של גוזלי העורבים ושל הקנים שלהם.

בגן החיות התנכ"י בירושלים

פרפרים

זחל הדנאית ההדורה בוקע מביצה בגודל מילימטר על הצמח הפונדקאי. הפרפר שבוקע מהגולם נודד באביב מדרום לצפון הארץ, ובסתיו מצפון לדרום. בתמונה: התבוננות בפרפר דנאית הדורה שרק בקע מהגולם.

חיוך לדגים באקווריום

ליטוף לצליל

חיבוק לג'ימי

טיול בוקר עם בָּל

את הצבים אנחנו פוגשים בעיקר באביב ובקיץ כשהם מגיחים מהשיחים כדי להתחמם. לפעמים הם אפילו מוכנים לאכול מלפפון או חסה שמגישים להם. צבים הם בעליהחיים היחידים היוצרים מעטפת באמצעות שילוב של צלעות וחוליות. בכל בעליהחיים האחרים, הקליפות החיצוניות נוצרות מקשקשים גרמיים חיצוניים, ואינן קשורות לעצמות.

איך הזיקית מחליפה את צבעה? בעורה של הזיקית יש תאים קטנים עם פיגמנטים בכמה צבעים והאור משתקף בהם על פי המצב. כשהזיקית מבחינה בשוני של הגוונים שבהם היא נמצאת, המיקום של הפיגמנטים על עור הזיקית משתנה והצבע הכללי שלה מתאים את עצמו לצבע המשטח שעליו או לידו הזיקית נמצאת.

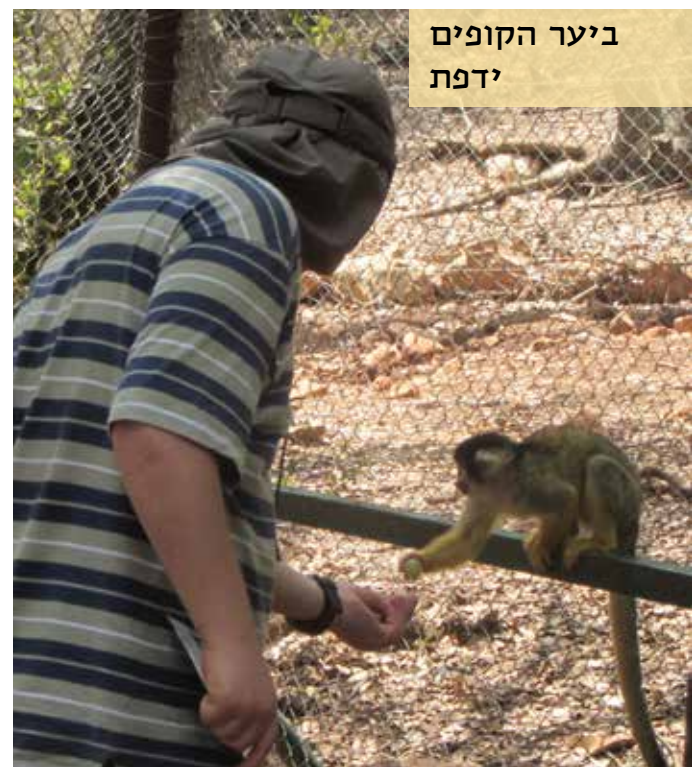
בחוות האלפקות
מצפה רמון

בפינת החי
קיבוץ בארי

ביער הקופים
ידפת

מזרקה חדשה בבריכת הדגים

השנה נפרדנו מהגמד שהשקה את ברכת הדגים ב"גן רות" במשך חמש עשרה שנה ויצא לפנסיה מוקדמת. במקומו התחדשנו במזרקה של צורות זרימה (Flow-forms) שמזרימה מים בתנועות פעימה היישר לדגים, ומרווה את צימאונן של הציפורים המקומיות. בתמונה - צוצלת.

חוזרים הביתה

הבית הראשון של הכפר התחדש

לא נשאר לנו אלא להודות לכל האנשים שלקחו חלק בפרויקט המורכב והתובעני, בראשם יפתח בן-שלום וצבי מדר, לאנשי התחזוקה חן, גבי, נחום וגל שאפשרו את המעבר בצורה חלקה, לצבי וארנון שתכננו את הגינה, לאנשי הנוי בניצוחו של יוסף, שהקימו את הגינה המלבבת.

לפני שנתיים בערך נפרדנו מבית 1 הישן, הבית הראשון של הכפר שנבנה ב-1981, ועברנו לבית הזמני שלנו, בבית טלקר הישן. מאז הקיפה את בית 1 חומה, ומבעד לה יכולנו רק לשמוע את קולות העבודה ולנחש מה קורה בפנים. יכולנו לראות את בעלי המלאכה באים ויוצאים, את הכלים הכבדים ואת הקומה השנייה צומחת...

בסוף קיץ 2016 הסתיימו השיפוצים הנרחבים של בית 1. בשמחה ובהתרגשות חזרנו דרך הכניסה הכל כך מוכרת אל ביתנו הישן-חדש, וראינו שהבית הישן והאהוב שינה את צורתו: מבואת הפניסה הורחבה, הקירות לבנים, דלתות עץ מזמינות אותנו להיכנס לחדרים שקיבלו עיצוב חדש. לרבים מחדרי החברים נוספו חדרי שירותים ומקלחת פרטיים, חדרי ביטחון (שלא נדע), דלתות זכוכית שמזמינות אותנו להיכנס לחללים המשותפים שעוצבו בטעם ובנוחות, וכמובן הלב של כל בית - המטבח וחדר האוכל, שגם הם זכו לעיצוב מזמין, נוחות רבה, ומקומות אפסון למכביר. שינוי משמעותי נוסף הוא הקומה השנייה שנוספה למבנה, ובה מתגוררים העובדים המסורים שלנו שזוכים גם הם לתנאים משופרים ולנוף יפה.

השיפוצים בבית נמשכו זמן רב, והיום הבית המשופץ הוא כבר שוב ביתנו, מסודר ומרוהט, ואין ספק שזה שיפור גדול באיכות חיינו. זכינו גם לשכנים חדשים; משפחת שלם עברה לגור בחלק השני של הבית המשופץ (שהיה ידוע בכינויו "בן שלום הישן"), ואנו נהנים משכנות טובה.

ברוכה הבאה אור

לאחר שחיכתה חודשים רבים לסיום השיפוצים והגיעה אלינו פעם בשבוע לביקור, הצטרפה אלינו עם המעבר לבית החדש אור, חברה חדשה. הצטרפותה של אור עוררה התרגשות ושמחה בבית קורנפלד, והחברים התגייסו כולם לאפשר לה קליטה נעימה. ואכן, אחרי כמעט שנה שאור בביתנו אנו מרגישים שהיא חלק בלתי נפרד מאתנו. אור השתלבה יפה גם בפעילות באורווה הטיפולית והיא שמחה מאוד לרכוב על הסוסים ולטפל בהם. ראו בעמוד 5. אנחנו רוצים לברך את אור בהמשך קליטה פורייה ושהניצן שהחל לצמוח יפרח במלוא יופיו, וכן לברך את משפחת ירוחם על הצטרפותה לקהילת כפר רפאל.

איתי ואורת קורנפלד

משחק היסודות

ממרחק במרחב קול קורא ונישא
 קוראני אל חוף חלומות היצירה
 המרגשים את ים האור בשפעה של חיים
 ואותי במשחק ומארג הם טובלים
 ממלכה של פלאים מועברים שם נחבאת
 עור והבט - מי בה חי ועובד?

מתוך "משחק היסודות" מאת גאורג גלצר

במסגרת נושא הלימוד שלנו השנה, "ארבעת היסודות באדם ובטבע", למדנו להכיר את הפעילות של האדמה, המים האוויר והאש בצורה חיה ואמנותית. חקרנו את היסודות במספר פעילויות ערב, בלימודי החורף שלנו דרך הסיפור "כדור הבדולח" של האחים גרים, וגם בעבודת אוריתמיה שנמשכה כל השנה על "משחק היסודות" מאת גאורג גלצר. ארבע קבוצות של חברים עבדו בנפרד על כל אחד מן היסודות בתנועה אוריתמית המבטאת את האיכויות השונות של היסודות. לקראת הקיץ התאספנו כולנו יחד עם הורי הבית והצוות שעבדו גם הם על קטעי דיבור, מוזיקה ותלבושות מרהיבות, ובחגיגת הקיץ שלנו הצגנו את המופע לכל חברי הכפר וגם הם למדו ושרו אתנו את שיר הסיום.

גל לוי

כביש גישה חדש לכפר דרך שכונת סיגליות

בעקבות בניית השכונה החדשה בשטח שבין הכפר לבאר שבע זכינו בכניסה חדשה לכפר: מפסח 2017 הכביש המוביל מהכפר לבאר-שבע מתחבר למעגל התנועה של המטוס מול בית הספר הטכני של חיל האוויר והקאנטרי. גם תחנת דלק חדשה הוקמה בצומת. בשכונת סיגליות החדשה מתוכננות להיבנות יותר-1000 יחידות דיור בבנייה רוויה, ריבה במסגרת פרויקט מחיר למשתכן. אנחנו מקווים שבנוסף על השכונות לאתר בנייה למשך שנים רבות נזכה בעתיד גם ביתרונות של הקרבה לעיר כמו תחבורה ציבורית, וחנויות במרחק אופניים...

מזל טוב

למור וחן שגיא להולדת בתם רות הללי
 מאחלים בריאות, נחת ושמחה
 גם לאחים הגדולים יהלי טנא ונווה.

שנה טובה ומבורכת

באהבה

מכולנו בכפר רפאל

עדכון מנטע ארז

השנה נסגר בין הכפר ליזמת החינוך מעגל גדול: בשנת 2001 הוקם ביזמת אנשי כפר רפאל גן הוולדורף הראשון בבאר שבע, ב-2005 נפתחה כיתה א', ב-2013 נפתח מסלול הוולדורף בתיכון אשל הנשיא, והשנה סיים המחזור הראשון שתיים-עשרה שנות לימוד. כיום נהנים עשרות ילדים מבאר-שבע והסביבה מהגנים, מבית הספר וממסלול התיכון שפועלים בגישה החינוכית האנתרופוסופית, אותה תפיסת אדם-עולם שמתוכה פועל גם כפר רפאל. אבל זה לא הכול: השנה בחר אחד מבוגרי המחזור הראשון להצטרף לכפר רפאל לשנת שירות. בשנים האחרונות מגיעים אלינו בוגרי בתי ספר אנתרופוסופיים מרחבי הארץ לשנת התנדבות, אך זו הפעם הראשונה שבוגר בית הספר בבאר שבע מתנדב אצלנו, ואנחנו מקווים שאחרים עוד יגיעו בעקבותיו.

תודות

תודה לחברי ועד הכפר: **אבנר יהודאי, אבנר מימון, גלי אלקיים, ניצן משה, מוקי כהן,** וכן **לדב קרן-יער ודב גודינגר** שהצטרפו לאחרונה לוועד על העזרה הגדולה בנשיאה בעול - תמיד עומדים לרשותנו ומוכנים לעזור!

לדובי גודינגר שלא נלאה לעזור לגן הירק ולמטע והתרים וגייס לעזרתנו את כל מי שרק יכול. **לדב קרן-יער ולחבריו הטובים** - שמתנות יום ההולדת שלו היו תרומה לכפר רפאל. **לגלי אלקיים** שדאגה לנו גם השנה דרך בנק הפועלים לסופגניות, אוזני המן וממתקים למיניהם. תודה **לנילי ברקאי יו"ר ועד ההורים,** על עזרתה המסורה בכל דבר ובכל עת, ותודות לוועד ההורים.

תודה לצוות החשמלאים ממפעלי ים המלח: **מאיר עמר, יגאל מזוז, יהודה יעקב, גיא מנזון, מוטי דנון, יוגב עמר, דוד בר, שמעון אסולין המסגר, ולמכונאי דימיטרי גלזרין, ולרענן דהן אחראי מתנדבים מפעלי ים המלח.**

לגבי וויס שמגיע כל יום לעזור לנו באחזקה במסירות ובחריצות.

לנחום קמר שעוזר במרץ בלתי נלאה בתחומי אחזקה שונים.

תודה **למנחם אסייג** המסגר שהצטרף למתנדבי האחזקה שלנו.

ליצחק דמרי - שמתנדב אצלנו בנגרייה משנת 2002, מתקן ובונה בעץ בחיור ושמחת חיים, ומטפל בפנית החי שלנו (ראו כתבה בעמוד 3)

לשולי דהן שעוזרת לנו בבית המלאכה לנייר, מלמדת את המתנדבים שלנו מחו"ל עברית ולוקחת חברות לעיר לבילוי ולימוד.

לוורד קנימח שעוזרת בחוג רקמה וסריגה עם הרבה אהבה וחיור.

לרחלי וקנין המתנדבת הנאמנה של המכבסה.

תודה **לנח הרשקוביץ** שיוצא עם כמה חברים לרכיבת שטח באופניים בימי שישי.

לגניה ברגר שיארגנה בזאר - מכירה של מוצרי הכפר בחופית.

לישי ותמי הדס על שפתחו את ביתם לבזאר של כפר רפאל.

לעו"ד יעקב דיין וצוותו, שנותנים לנו סיוע משפטי שוטף שנים רבות בהתנדבות מלאה!

תודה **לדנה ובוטינסקי** - שבהתנדבות וברוב כשרון מנעימה את השבתות שלנו בצלילי פסנתר.

תודה **לאשר לוי והגייפאים** מ"דרך הנוף 4X4" על טיול גיפים מיוחד במדבר.

לחברת **זרעי ג'נסיס:** לאיציק ניר, לשי ניר ולקרן לוי על תרומת זרעים אורגניים לגן הירק.

למפעל **חסין אש:** לרון בוכמן ואברהם לוי, על תרומת אבקת בזלת לקומפוסט הכפר.

למשתלת **שורשים:** לרביב וחנניה על תרומת שתילים אורגניים לגן הירק מדי שנה בשנה.

לשירותי **האבקה יז מרדכי,** על תרומת נחילי דבורי בומבוס להאבקת מטע האבוקדו וחרקים מועילים לגן הירק ולמטע.

לעוזד **בריברם** על תרומת שתילי בטטות כל שנה לגן הירק.

לחברת **הזרע:** לרמי דר, מיימון אטיאס ויהודה רם על תרומת זרעים לזבל ירוק למטע ולגן הירק.

לניסים גלאם שתורם לגן הירק מניסיונו ומהידע שלו.

תודה לחברת **"נטפים"** על תרומת צינורות לשטח החקלאי שלנו.

תודה רבה לכל התורמים והנותנים בסתר!

וכמובן תודה ענקית לצוות **העובדים הצעירים** שלנו על המרץ והאכפתיות, המסירות, השמחה והיצירתיות. מאחלים הצלחה בהמשך הדרך לאלה שממשיכים לצבא, לשירות לאומי או לעולם הגדול, ומברכים בשמחה את אלה שבחרו להישאר שנה נוספת!

תודה!